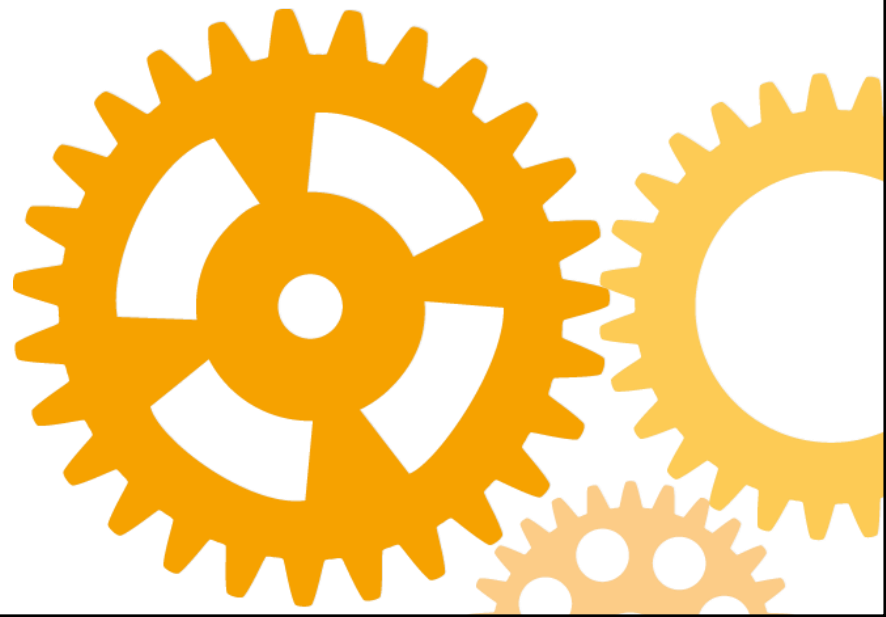
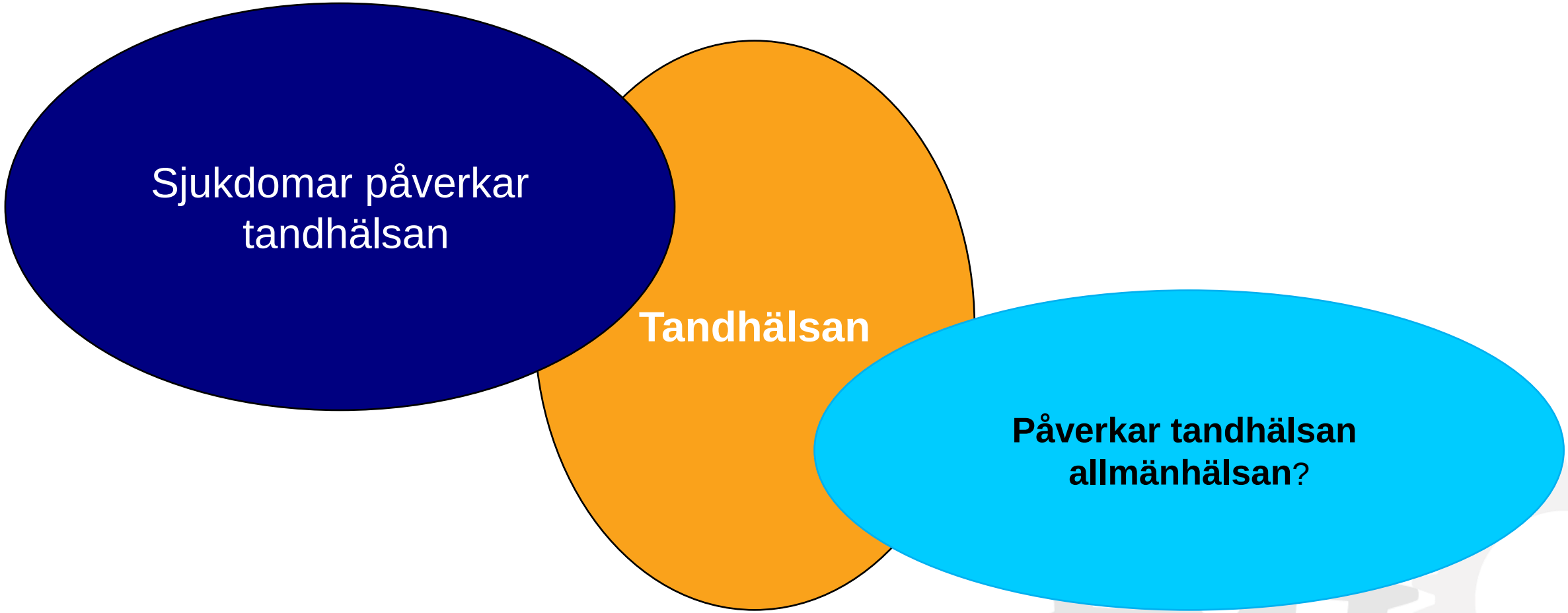
Kommun och sjukvård
Samverkan i Göteborgsområdet

Tandvårdsstöd och munhälsa

Presentation av webbutbildning på lärportalen
220621

Inger Stenberg,
specialisttandläkare Orofacial medicin
Hälsoodontologiska enheten
Folktandvården Västra Götaland
inger.w.stenberg@vgregion.se

Dålig tandhälsa är i det svenska samhället stigmatiserande- det innebär att man döms lätt av andra

Måltidens betydelse

Det är viktigt med god munhälsa om man ska kunna njuta av en god måltid och känna sig bekväm tillsammans med andra.

Bakgrund

- Uppdragshandling 2018 inom vårdsamverkan Göteborgsområdet att kartlägga om personer med rätt till särskilt tandvårdsstöd fick detta
- 2018 Fanns i Vg-regionen utfärdat cirka 30 000 intyg om nödvändig tandvård, N-intyg, och i relation till antalet personer som är multisjuka borde antalet N-intyg vara cirka 50 000
- Särskilda tandvårdsstödet: Utöver N-intyg finns F-tandvård, för personer med vissa sjukdomar där personen har svårt sköta munvård eller genomgå tandvårdsbehandling, och det är **läkare** som gör bedömning

- Båda tandvårdsstöden innebär att tandvårdsbesök räknas som besök inom sjukvården

Målsättning
Tandvårdsstöden är komplicerade därför viktigt

- att sprida kunskapen till personal som möter och bedömer personers funktionsförmåga, och inte har behörighet utfärda underlag för N-intyg. Såväl personal inom sjukvården som inom kommunerna
- utbildning omfattar varför det är viktigt identifiera de personer som har rätt till N- eller F-tandvård, samt hur man skall hantera dessa frågor i respektive organisation.
- Innan pandemin genomfördes fysiska föreläsningar, som nu ersätts med webbaserad utbildning, med målsättning att nå fler personalgrupper

Har tandhälsan betydelse för allmänhälsam

Friska tänder

Skadade och saknade tänder

Efter tandbehandling

FOLKTANDVÅRDEN

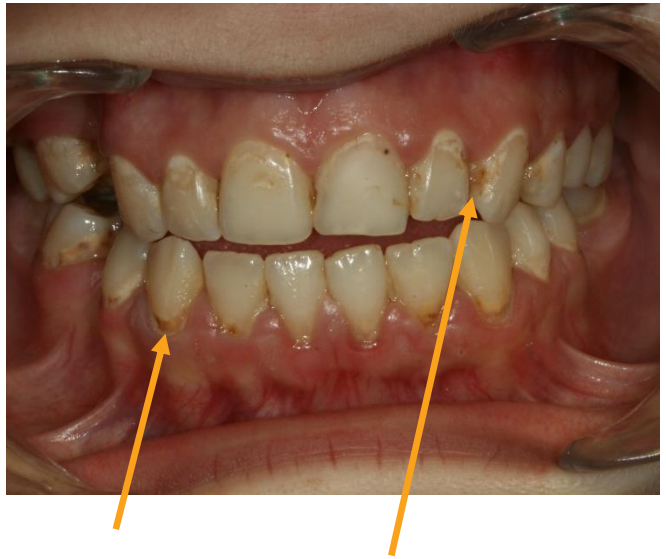
Centrum för äldretandvård

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

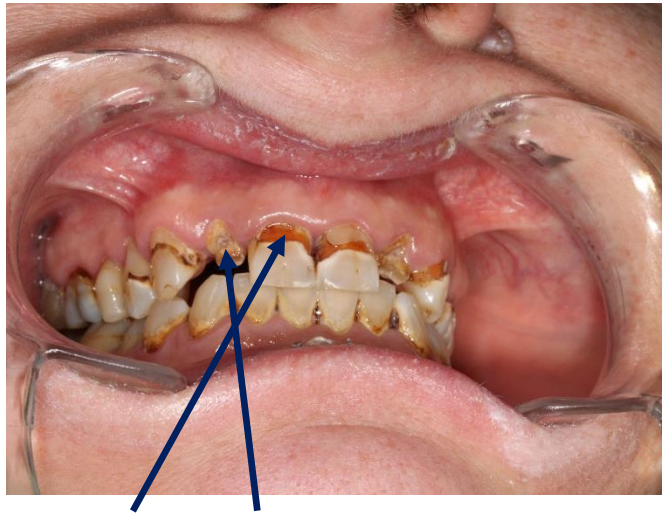
Munnen är en känslig del av kroppen

- Mycket nerver i ansikte och mun, påverkar rörlighet och känsel
- Munhälsan har betydelse för hur vi uppfattar vår kropp
- Munhälsan påverkar
  - vår förmåga att tugga maten
  - vårt välmående
  - vår självkänsla
- Multisjuka, psykisk sjukdom, kroniska sjukdomar medför ökad risk för sämre tand- och munhälsa

Den vanligaste skadan vid dålig munhygien är kariesskadan, där en tidig kariesskada kan läka med fluoridbehandling. Obehandlad karies medför att tanden förstörs och till slut är det bara rötter kvar.

Början till kariesskada

Karieskador

Rotrester efter
obehandlad kariesskada

Tandvårdsstöd och munhälsa

Följande bilder är utdrag ur webbutbildningen

Tandvårdsstöd och munhälsa

Den finns utlagd på Vg-regionens lärportal.
Är indelad i tre avsnitt
1.Tandvårdsstöd
2 Munvård
3 Kostråd

Tandvårdsstöd och munhälsa

Denna utbildning kommer att gå igenom tandvårdsstöd. Vi kommer gå igenom de extra tandvårdsstöden som finns för personer som på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning har en ökad risk för sämre munhälsa.

Vi kommer även att gå igenom hur bra munvårdsrutiner ooch goda kostvanor kan minska risken för dålig munhälsa.

Utbildningen vänder sig till alla som i sitt arbete möter människor med sjukdom eller funktionsnedsättningar

Utbildningen är anpassad för Västra Götalandsregionen

Statligt tandvårdsstöd- översikt

I Sverige är tandvården kostnadsfri till och med 23 år. Från det år man fyller 24 år betalar man själv och har då rätt till det statliga tandvårdsstödet

Statliga tandvårdsstödet

administreras av försäkringskassan.

Det består av

- Allmänt tandvårdsbidrag
- Särskilt tandvårdsbidrag
- Högkostnadsskydd

För personer som är asylsökande eller papperslösa gäller andra regler

Statligt tandvårdsstöd- översikt

I Sverige är tandvården kostnadsfri till och med 23 år. Från det år man fyller 24 år betalar man själv och har då rätt till det statliga tandvårdsstödet

Statliga tandvårdsstödet

administreras av försäkringskassan.

Det består av

- Allmänt tandvårdsbidrag
- Särskilt tandvårdsbidrag
- Högkostnadsskydd

För personer som är asylsökande eller papperslösa gäller andra regler

Regionernas särskilda tandvårdsstöd-översikt

Regionerna har ett särskilt tandvårdsstöd

som innebär att tandvården kostar som ett besök inom sjukvården. Det stödet kan man få vid vissa sjukdomar och funktionsnedsättningar eller om man har ett stort dagligt omvårdnadsbehov. Det finns också ett stöd när tandvården är en del av den medicinska behandlingen.

F-tandvård-vid vissa långvariga sjukdomar eller funktionsnedsättningar

Nödvändig tandvård kallas för N-tandvård

Uppsökande munhälsobedömning ingår i tandvårdsstödet vid N-tandvård

- Personer med N-tandvård erbjuds varje år en kostnadsfri bedömning av munhälsan.
- Individuellt anpassad rådgivning om munvård. Bedömningen sker i det egna boendet och ersätter inte undersökning på tandklinik.
- Man kan tacka nej till munhälsobedömning och ändå ha kvar rätten till N-tandvård

Hur får man intyg om nödvändig tandvård, N-tandvård?

- För N-tandvård är det den kommunala hälso- och sjukvården eller socialtjänsten som gör ansökan. Dessa skall informeras om man tror att en person har rätt till **N-tandvård**
- I de fall personen saknar kontakt med kommunal hälso- och sjukvård eller socialtjänst ska ansökan göras av legitimerad läkare, med digital ansökan via vårdgivarwebben
- **N-intyg** utfärdas därefter av tandvårdssamordning på koncernkontoret

Information om tandvårdsstöden finns på

www.vgregion.se , sök vårdgivarwebben

- www.1177.se
- www.socialstyrelsen.se
- www.fk.se
- www.TLV.se

- Västra Götalandsregionen
  Tandvårdssamordning
  Koncernkontoret
  Regionens Hus
  405 44 GÖTEBORG

- Support – för vårdgivare

010-441 27 00 måndag, onsdag och torsdag 09.00-11.00
koncernkontoret.tandvard@vgregion.se

Vad är viktigt för en god munhälsa

- Bra kostvanor

- Regelbunden munvård

Hur ser bra kostvanor ut, och hur påverkas kosten vid sjukdom

- Maten har stor betydelse för att behålla hälsan
- Goda matvanor förbygger ohälsa och det gäller även munhälsan

Frisk i munnen hela livet
Tack för uppmärksamheten

